

Momentul decisiv în textul literar – activitate interdisciplinară pentru dezvoltarea gândirii critice

Autor:

Prof. Pricop Elena-Lăcrămioara

Școala Profesională Mogoșești, jud. Iași

Nivel:

Gimnaziu (clasa a V-a / a VI-a)

Disciplina:

Limba și literatura română

Tipul resursei:

Suită de activități

Scop:

Dezvoltarea gândirii critice și a capacității de analiză a textului literar prin identificarea momentelor-cheie ale acțiunii narative și corelarea acestora cu ideea de „decizie” și „strategie”, inspirată din jocul de șah.

Competențe vizate:

- identificarea elementelor semnificative ale unui text literar
- formularea de opinii și argumente
- redactarea de texte scurte
- realizarea de conexiuni interdisciplinare
- dezvoltarea gândirii logice și critice

Competență specifică:

3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text simplu, pe o temă familiară

Descrierea resursei:

Resursa propune o abordare interactivă și interdisciplinară a textului literar, prin analiza momentului decisiv al acțiunii. Elevii sunt încurajați să identifice punctele de cotitură din text, să le interpreteze și să le coreleze cu strategii specifice jocului de șah. Activitățile stimulează reflecția, argumentarea și exprimarea creativă, contribuind la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de luare a deciziilor. Resursa poate fi utilizată atât în cadrul orelor de limba și literatura română, cât și în activități extracurriculare.

Modalitate de organizare:

- activitate individuală
- activitate pe grupe
- dezbateri frontală

Durata activității: 50 minute

Materiale necesare:

- textul literar studiat
- fișe de lucru
- tablă / flipchart
- imagine sau tablă de șah (opțional)

FIȘĂ DE LUCRU

Fișa 1 – Momentul decisiv

Text: _____

Personaj: _____

Exerciții:

1. Identifică momentul decisiv din text.
2. Explică de ce consideri că acesta este un moment important.
3. Ce decizie ia personajul în acel moment?
4. Ce consecințe are această decizie asupra acțiunii?
5. Ce trăsături ale personajului se evidențiază în acest moment?
6. Ești de acord cu decizia personajului? Argumentează.

Gândire critică:

7. Ce s-ar fi întâmplat dacă personajul ar fi ales altfel?
8. Compară acest moment cu o „mutare decisivă” din jocul de șah.

Creativitate:

Scrie un final alternativ al textului (5–10 rânduri):

Metode didactice:

- conversația euristică
- problematizarea
- dezbaterea
- exercițiul
- scrierea creativă

Evaluare:

- fișe de lucru completate
- răspunsuri orale
- texte redactate
- implicarea în activitate

Valoare adăugată:

Activitatea contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a capacității de analiză și a exprimării personale. Prin asocierea cu jocul de șah, elevii înțeleg mai bine ideea de decizie și consecință, ceea ce facilitează transferul în viața reală.

Recomandări:

Resursa poate fi adaptată pentru diferite texte literare și niveluri de studiu, în funcție de complexitatea cerințelor.